

Міністерство освіти і науки України

Сумський національний аграрний університет

Факультет Інженерно-технологічний

Кафедра Агроінжинірингу

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

БК «Механіко-технологічні властивості сільськогосподарських матеріалів»

(статус освітнього компонента - вибірковий)

Реалізується в межах освітньої програми:

Агроінженерія

(назва)

за спеціальністю 208 «Агроінженерія».

(шифр, назва)

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Суми – 2026

Розробник:

(підпис)

Олексій КАЛНАГУЗ.
(ім'я та прізвище)

к.т.н., доцент
(вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри <u>Агроінжинірингу</u> (назва кафедри)	протокол від « <u>5</u> » <u>червня</u> 2026 рік № <u>16</u>	
	Завідувач кафедри	 (підпис) <u>Михайло ШУЛЯК.</u> (ім'я та прізвище)

Погоджено:

Гарант освітньої програми

(підпис)

Богдан САРЖАНОВ
(ім'я та прізвище)

декан факультету,
де реалізується освітня програма

(підпис)

Світлана ХУРСЕНКО
(ім'я та прізвище)

Рецензія на робочу програму (додається) надана:

(підпис)

Владислав ЗУБКО
(ПІБ)

(підпис)

Сергій СОКОЛІК
(ім'я та прізвище)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(підпис)

(Надія Ткачак)
(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: « 07 » 07 2026 р.

© СНАУ, 2026 рік

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми
2025-2026	Додаток А	Рішення вченої ради СНАУ, протокол №4 від 29.092025		

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Механіко-технологічні властивості сільськогосподарських матеріалів						
2.	Факультет/кафедра	Інженерно-технологічний / Агроінжинірингу						
3.	Спеціальність та спеціалізація	208 «Агроінженерія» AI (2 курс)						
4.	Освітня програма, складовою яких є ОК	ОПП «Агроінженерія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти						
5.	Статус ОК	Вибірковий компонент ОПП						
6.	Рівень НРК	НРК – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень						
7.	Семестр та тривалість вивчення	4 семестр (весна), 15 тижнів.						
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5,0						
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття)				Самостійна робота		
		Лекційні		Практичні				
		денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна	
		150 годин	30		30		90	
		150 годин		8		8		134
10.	Вид контролю	Залік						
11.	Мова навчання	Українська						
12.	Координатор освітнього компонента та контактна інформація	К.т.н., доцент Калнагуз Олексій Миколайович моб. тел. +38(050)220-91-98, e-mail - fakyltet-mex@ukr.net ауд. 214м, 216м						
13.	Загальний опис освітнього компонента	Основа освітнього компонента базується на використанні знань із землеробства, рослинництва, математики, фізики, тощо. В результаті вивчення освітнього компонента здобувачі вищої освіти отримують знання з фізичних, технологічних властивостей ґрунту та основ агромеханіки; характеристики і параметрів сипких матеріалів, властивостей зерна як посівного матеріалу, властивостей компонентів зернової маси як об’єктів сушіння та очищення, механіко-технологічні властивості добрив як об’єкта механізованого внесення в ґрунт, матеріалів хімічного захисту рослин; з фізико-механічних властивостей елементів стебла, загальних методів визначення показників механічних та технологічних властивостей сільськогосподарських матеріалів, умов роботи зернозбиральних машин, механіко-технологічних властивостей стебел і продуктів обмолоту під час збирання, з опору сільськогосподарських матеріалів механічній дії під час приготування кормів, з механіко-технологічних властивостей коренебульбоплодів, овочево-баштанних, лубоволокнистих і наркотичних культур, кормових трав;						
		Набудуть навичок по визначенню вологості, твердості, коефіцієнта об’ємного зминання, липкості методами відривання та зсуву ґрунту; по визначенню залежності граничного дотичного напруження сипкого матеріалу від нормального напруження, кутів						

		насипання, обвалення сипких матеріалів та параметрів склепінеутворювального отвору, характеристик внутрішнього тертя сипких матеріалів, розмірних характеристик зерна, аеродинамічних властивостей компонентів насінневих сумішей; по визначенню характеристик статичного і динамічного тертя рослинних матеріалів по різних поверхнях, по таруванню пружин приладів з визначення механічних характеристик перерізання, під час стискання, розтягання, при згинанні консольно закріпленого стебла, показників обмолочуваності сільськогосподарських культур, зусиль відриву колосків від плодоніжок волоті. Вільне володіння методами ідентифікації та дослідження систем, яке отримують студенти, вони зможуть по достоїнству оцінити в ході проведення науково-дослідних робіт та виконання завдань із курсового та дипломного проектування.
14.	Мета освітнього компонента:	Мета: є вивчення впливу механіко-технологічних властивостей сільськогосподарських матеріалів на робочі процеси сільськогосподарських машин, визначення оптимальних параметрів і режимів роботи сільськогосподарських машин, пов'язаних з властивостями сільськогосподарських матеріалів, пошуки шляхів використання цих властивостей для підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва, пошуки альтернативних технологій обробітку ґрунту, посіву, внесення добрив, обробки з шкідниками, збирання кормових і зернових культур, їх переробка і зберігання. Знання механіко-технологічних властивостей с.-г. матеріалів дозволить поліпшити структуру ґрунтів, зменшення їх руйнації під колесами МТА, вивчити фактори, які впливають на зміну цих властивостей – фізичних, хімічних, біологічних, природних, антропогенних та зменшити їх дію на сільськогосподарські матеріали.
15.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Компетентності, розвинені в освітньому компоненті, необхідні для формування у здобувачів вищої освіти системи знань і вмінь з розкриття взаємозв'язку і взаємо-зумовленості сукупності закономірностей, які пояснюють основні явища і процеси, що відбуваються в машині. <i>Освітній компонент базується на освітніх компонентах:</i> «Вища математика», «Теоретична механіка», «Машини і обладнання для тваринництва», «Машини і обладнання для переробки с.г. продукції», «Сільськогосподарські машини». <i>Освітній компонент є основою для освітнього компонента</i> «Теоретична механіка та механіка матеріалів і конструкцій», «Виробнича практика», «Сільськогосподарська техніка»,
16.	Політика ОК	Система вимог, які ставляться перед здобувачем вищої освіти під час вивчення освітнього компоненту: • проходження студентами етапів оцінювання у встановлені терміни; • виконання і захист письмових та практичних робіт у встановлені терміни;

		• дотримання при виконанні письмових робіт положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ (https://bit.ly/2TNvfE0); • дотримання студентами кодексу академічної доброчесності Сумського НАУ (https://bit.ly/3xf92wW). Підготовлені до оцінювання письмові роботи повинні бути оригінальними та виконані самостійно здобувачем вищої освіти. Письмові роботи, які виконані і здані із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на оцінку нижче від отриманого результату. Роботи, які виконані з низьким рівнем унікальності або є копією «чужої» роботи оцінюватимуться на «нуль» з послідуочим виконанням роботи згідно іншого оригінального індивідуального завдання. Перездача письмових робіт відбувається після повторного виконання або доопрацювання. Списування із різних джерел інформації (в т.ч. із використанням мобільних девайсів та гаджетів) під час екзаменів заборонено. При виявленні факту списування – робота студента анулюється і екзамен складається повторно. Перескладання екзамену відбувається із дозволу деканату в зазначені терміни після повторного засвоєння матеріалу з освітнього компоненту.
17.	Ключові слова	Сільськогосподарські матеріали, механіко-технологічні властивості, пристрій, вологість, тарування, твердість ґрунту, ґрунт як об'єкт обробітку, коефіцієнт об'ємного зминання, зусилля, твердомір, глибина, статичний та динамічний коефіцієнти тертя, прилад для визначення властивостей, посівний матеріал, тертя сипких матеріалів, коефіцієнт внутрішнього тертя, граничне навантаження, кут насипання та обвалення, склепінеутворення, липкість ґрунту, перерізання, стискання, згинання та розтягання сільськогосподарських матеріалів, прилад для визначення характеристик, обмолочуваність сільськогосподарських культур, розмірні характеристики зерна, аеродинамічні властивості насіннєвих сумішей,
18.	Ключові слова	Сільськогосподарський матеріал, ґрунт, добриво, сипкі матеріали, властивості, коефіцієнт, щільність, кут природного укосу, вологість, прилад, аеродинамічні властивості, об'єкт обробітку, опір, деформація, внесення в ґрунт, розмір часточок, вимірювання зусилля, фрикційні властивості, класифікація, елементи стебла, переріз, технологія обмолоту, післязбиральна обробка, компоненти зернової маси, приготування кормів, післязбиральна обробка.
19.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=890

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після закінчення вивчення освітнього компонента (дисципліни) студент буде здатен:	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 12	ПРН 15	Як оцінюється РНД
ДРН 1. Вибирати робочі органи машин відповідно до ґрунто-кліматичних умов та особливостей с.-г. матеріалів.	+		+		Виконання та захист звітів лабораторно-практичних робіт згідно індивідуального варіанту. Письмове опитування (тестування) засвоєння лекційного матеріалу. Проміжна комп'ютерна атестація.
ДРН 2. Аналізувати сучасні технології, процеси та механіко-технологічні властивості с.г. матеріалів з погляду їх застосування до конкретних умов сільськогосподарського виробництва.	+	+		+	Виконання та захист звітів лабораторно-практичних робіт згідно індивідуального варіанту. Письмове опитування (тестування) засвоєння лекційного матеріалу. Проміжна комп'ютерна атестація.
ДРН 3. Виявляти, формулювати і вирішувати інженерні завдання відповідно до властивостей сільськогосподарських матеріалів.	+		+		Виконання та захист звітів лабораторно-практичних робіт згідно індивідуального варіанту. Письмове опитування (тестування) засвоєння лекційного матеріалу. Проміжна комп'ютерна атестація.
ДРН 4. Застосовувати технічні засоби вимірювання для контролю якості матеріалів, продукції і технологічних процесів.	+		+	+	Виконання та захист звітів лабораторно-практичних робіт згідно індивідуального варіанту. Письмове опитування (тестування) засвоєння лекційного матеріалу. Проміжна комп'ютерна атестація .

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу						Рекомендована література	
	Аудиторна робота				Самостійна робота			
	ЛК.		ПЗ.					
	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.		
Тема 1. Вступ. Загальна класифікація механіко-технологічних властивостей с.г. матеріалів. 1. Мета і задачі дисципліни. Її місце в підготовці фахівців сільськогосподарського виробництва. 2. Взаємозв'язок з іншими дисциплінами. 3. Види навчальної діяльності студентів, види навчальних занять, форми контрольних заходів. 4. Короткий історичний огляд розвитку дисципліни. 5. Види сільськогосподарських матеріалів, загальна характеристика. 6. Рекомендована навчальна література та інші дидактичні засоби.	2	2			10	12	[1.1-1.3]; [2.1-2.6]; [3.1-3.4]; [4.1-4.3].	
Тема 2. Фізичні властивості ґрунтів. 1. Гранулометричний склад ґрунтів. 2. Структурно-агрегатний склад ґрунтів. 3. Кам'янистість ґрунтів. 4. Об'ємна маса ґрунтів. 5. Пористість ґрунтів. 6. Вологість ґрунтів. 7. Забарвлення ґрунтів. <i>ЛЗ. Визначення вологості сільськогосподарських матеріалів</i>	2		2	2	10	12		[1.1-1.3]; [2.1-2.6]; [3.1-3.4]; [4.1-4.3].
Тема 3. Технологічні властивості ґрунтів. 1. Здатність ґрунтів кришитись. 2. Твердість та коефіцієнт тертя ґрунтів. 3. Опір деформуванню. 4. Допустимі тиски на ґрунт мобільних польових агрегатів. 5. Опір зсуву, внутрішнє тертя, зв'язність ґрунтів. 6. Питомий опір під час оранки. 7. Липкість ґрунтів. <i>ЛЗ. Визначення твердості і коефіцієнта об'ємного зминання ґрунту.</i>	4		4		10	12		
Тема 4. Основи агрономіки ґрунтів. 1. Поняття про оптимальну об'ємну масу ґрунтів. 2. Завдання і види обробітку ґрунту. 3. Моделі ґрунту за дії на нього робочих органів сільськогосподарських машин. 4. Модель ґрунту як твердого тіла. 5. Модель ґрунту як суцільного пружного середовища.	2				10	12	[1.1-1.3]; [2.1-2.6]; [3.1-3.4]; [4.1-4.3].	

6. Модель ґрунту як суцільного нестислого сипкого середовища. 7. Основи механіки суцільних деформованих середовищ.							
Тема 5. Властивості зерна як посівного матеріалу. 1. Форма, стан поверхні і маса насіння. 2. Фрикційні властивості. 3. Витікання насіння крізь отвори. 4. Передача руху через сухе тертя в активному шарі насіння. 5. Стійкість насіння проти пошкодження висівними апаратами сівалок. <i>ЛЗ. Визначення розмірних характеристик зерна.</i> <i>ЛЗ. Визначення характеристик внутрішнього тертя сипких матеріалів.</i>	2	2	2	2	10	16	[1.1-1.3]; [2.1-2.6]; [3.1-3.4]; [4.1-4.3].
Тема 6. Механіко-технологічні властивості мінеральних та органічних добрив як об'єкта механізованого внесення в ґрунт. 1. Властивості твердих мінеральних добрив: об'ємна маса, гранулометричний склад, гігроскопічність, злеглість, сипкість, розсіюваність, склепінеутворення. 2. Опір зсуву, коефіцієнти тертя, кути природного укосу та обвалу, прилипання, аеродинамічні властивості, розчинність, змішування. 3. Об'ємна маса, опір гною розриванню, міцність при стисканні, опір зсуву. 4. Фрикційні властивості, липкість, аеродинамічні властивості твердого гною. <i>ЛЗ. Визначення кутів насипання, обвалення сипких матеріалів та параметрів склепінеутворювального отвору.</i>	4		4		10	14	[1.1-1.3]; [2.1-2.6]; [3.1-3.4]; [4.1-4.3].
Тема 7. Механіко-технологічні властивості стебел сільськогосподарських культур у період скошування. 1. Механічні властивості. 2. Коефіцієнт взаємодії стебел. 3. Орієнтація стебел у просторі. 4. Фрикційні властивості. <i>ЛЗ. Тарування пружин приладів з визначення механічних характеристик сільськогосподарських матеріалів.</i> <i>ЛЗ. Визначення характеристик перерізання сільськогосподарських матеріалів.</i> <i>ЛЗ. Визначення основних механічних характеристик сільськогосподарських матеріалів під час стискання.</i> <i>ЛЗ. Визначення основних механічних характеристик сільськогосподарських рослин під час розтягання.</i>	2	2	8	2	10	18	[1.1-1.3]; [2.1-2.6]; [3.1-3.4]; [4.1-4.3].
Тема 8. Властивості компонентів зернової	4	2	2		10	18	[1.1-1.3];

маси як об'єкта збирання, очищення та сушіння. 1. Структурні характеристики. 2. Аеродинамічні властивості: критична швидкість, коефіцієнт опору повітря, коефіцієнт парусності. Форма і стан поверхні. 3. Щільність зерна. 4. Електричні властивості. Колір зерен. 5. Пошкодження зерна під час очищення і сортування. 6. Характеристика одиночного зерна. 7. Характеристика зернової маси. 8. Механіко-технологічні властивості продуктів обмолоту. 9. Умови роботи зернозбиральних машин. 10. Теплофізичні властивості зерна. <i>ЛЗ. Визначення показників обмолочуваності сільськогосподарських культур.</i> <i>ЛЗ. Визначення зусиль відриву колосків від плодоніжок волоті</i>							[2.1-2.6]; [3.1-3.4]; [4.1-4.3].
Тема 9. Опір сільськогосподарських матеріалів під час приготування кормів. 1. Основи подрібнення кормів. 2. Технологічні властивості зернових кормів. 3. Технологічні властивості стеблових кормів. 4. Реологічні властивості кормів. 5. Моделювання реологічних властивостей. 6. Вплив основних факторів на якісні та енергетичні показники гранул та брикетів. <i>ЛЗ. Визначення характеристик статичного тертя сільськогосподарських матеріалів по різних поверхнях.</i> <i>ЛЗ. Визначення характеристик динамічного тертя сільськогосподарських матеріалів по різних поверхнях.</i>	4		8	2	6	10	[1.1-1.3]; [2.1-2.6]; [3.1-3.4]; [4.1-4.3].
Тема 10. Механіко-технологічні властивості матеріалів хімічного захисту рослин. 1. Класифікація пестицидів за об'єктами застосування і складом діючої речовини. 2. Поняття кумуляції, токсичності. 3. Форми пестицидів. 4. Препаративні та робочі форми. 5. Властивості робочих матеріалів для хімічного захисту рослин. 6. Обприскування. 7. Взаємозв'язок діаметра, кількості крапель і розміру обробленої площі. 8. Дисперсність робочої рідини. 9. Показник змочуваності поверхні.	4				4	10	[1.1-1.3]; [2.1-2.6]; [3.1-3.4]; [4.1-4.3].
Всього	30	8	30	8	90	134	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять</u> , консультацій)	Кількість годин д/з	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин д/з
ДРН 1.	Лекція-розповідь з поясненням, лекція-презентація з демонстрацією та використанням інтерактивних технологій. Практичні роботи з розрахунками за індивідуальним завданням. Тестування (опитування), з використанням учбових і контролюючих тестів.	20 / 4	Опрацювання опорних конспектів лекцій та робота з книгою. Вивчення матеріалу для самостійного опанування. Конспектування. Виконання завдань практичних робіт, виконання яких розпочато на контактному занятті. Підготовка індивідуального завдання. Самооцінка знань.	20/30
ДРН 2.	Лекція-розповідь з поясненням, лекція-презентація з демонстрацією та використанням інтерактивних технологій. Практичні заняття з розрахунками за індивідуальним завданням. Тестування (опитування), з використанням учбових і контролюючих тестів.	10 / 4	Опрацювання опорних конспектів лекцій та робота з книгою. Вивчення матеріалу для самостійного опанування. Конспектування. Виконання завдань практичних робіт, виконання яких розпочато на контактному занятті. Підготовка індивідуального завдання. Самооцінка знань.	30/30
ДРН 3.	Лекція-розповідь з поясненням, лекція-презентація з демонстрацією та використанням інтерактивних технологій. Практичні роботи з розрахунками за індивідуальним завданням. Тестування (опитування), з використанням учбових і контролюючих тестів.	20 / 4	Опрацювання опорних конспектів лекцій та робота з книгою. Вивчення матеріалу для самостійного опанування. Конспектування. Виконання завдань практичних робіт, виконання яких розпочато на контактному занятті. Самооцінка знань.	20/30
ДРН 4.	Лекція-розповідь з поясненням, лекція-презентація з демонстрацією та використанням інтерактивних технологій. Практичні роботи з розрахунками за індивідуальним завданням. Тестування (опитування), з використанням учбових і контролюючих тестів.	10 / 4	Опрацювання опорних конспектів лекцій та робота з книгою. Вивчення матеріалу для самостійного опанування. Конспектування. Виконання завдань практичних робіт, виконання яких розпочато на контактному занятті. Підготовка індивідуального завдання. Самооцінка знань.	20/44
Всього		60/16		90/134

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання (зазначити номер тижня, на якому буде проведено оцінювання)
Модуль 1. 40 балів			
1.	Комп'ютерне тестування (тест)	20 балів / 20%	до 8 тижня
2.	Виконання та захист практичних робіт та лекційного матеріалу (згідно індивідуального варіанту)	20 балів / 20%	до 8 тижня
Модуль 2. 60 балів			
3.	Комп'ютерне тестування (тест)	20 балів / 20%	до кінця 15 тижня
4.	Виконання та захист практичних робіт та лекційного матеріалу (згідно індивідуального варіанту)	40 балів / 40%	до кінця 15 тижня
Всього		100 балів	до кінця 15 тижня

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Модуль 1. 40 балів				
Модуль 1. (Комп'ютерне тестування - тест)	<9 балів	9...12 балів	13...16 балів	17...20 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті	Виконано усі вимоги завдання, але є незначні зауваження, щодо виконання завдання	Виконано усі вимоги завдання, запропоновано власний варіант виконання завдання
Виконання та захист практичних робіт та лекційного матеріалу (згідно індивідуального варіанту)	<9 балів	9...12 балів	13...16 балів	17...20 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті	Виконано усі вимоги завдання, але є незначні зауваження, щодо виконання	Виконано усі вимоги завдання
Модуль 2. 60 балів				
Модуль 2. (Комп'ютерне тестування - тест)	<9 балів	9...12 балів	13...16 балів	17...20 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті	Виконано усі вимоги завдання, але є незначні зауваження, щодо виконання	Виконано усі вимоги завдання
Виконання та захист практичних робіт та лекційного матеріалу (згідно індивідуального варіанту)	<19 балів	20...29 балів	30...36 балів	37...40 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті	Виконано усі вимоги завдання, але є незначні зауваження, щодо виконання	Виконано усі вимоги завдання

5.2. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено.

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Виконання практичних робіт згідно індивідуального завдання під час проведення практичних занять зі зворотним зв'язком від викладача.	протягом 2..15 тижнів
2	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над індивідуальними завданнями протягом аудиторних занять.	протягом 2..15 тижнів
3	Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів після письмового опитування (тестування) засвоєння лекційного матеріалу	протягом 8 та 15 тижнів після складання
4	Підготовка та захист звітів щодо виконання практичних робіт	протягом 9..15 тижнів
5	Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів після захисту практичних робіт	протягом 15 тижня після захисту

Самооцінювання може використовуватися, як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
42-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-41	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Посібники, підручники.

1.1. Довбуш Т.А. Опір матеріалів: навчальний посібник до виконання розрахунково-графічних робіт і самостійної роботи / Т. А. Довбуш, Н. І. Хомик, А. В. Бабій, Г. Б. Цьонь, А. Д. Довбуш. Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2022. 220 с.

1.2. Гевко Р.Б. Опір матеріалів. Конкурсні задачі, приклади розв'язування: навчальний посібник / Р. Б. Гевко, Т. А. Довбуш, Н. І. Хомик, А. Д. Довбуш. – Тернопіль : ФОП Паляниця В.М, 2020. – 160 с.

1.3. Довбуш Т.А., Хомик Н.І., Довбуш А.Д. Опір матеріалів. Конкурсні задачі з прикладами розв'язування: навчальний посібник. Частина 2. Тернопіль: ФОП Паляниця В.М, 2023. 192 с.

6.2. Методичне забезпечення

2.1. Механіко-технологічні властивості сільськогосподарських матеріалів. Конспект лекцій (частина 3) для студентів 1 с.т. та 3 курсів, денної форми навчання галузь знань: 20 «Аграрні науки та продовольство», напряму підготовки: 208 «Агроінженерія». – Суми: СНАУ, 2021. – 71 с., 40 рис., (укладач: ст.. викладач Калнагуз О.М.) Протокол НМР ІТФ № 5 від 30.04.21.

2.2. Механіко-технологічні властивості сільськогосподарських матеріалів. Конспект лекцій для здобувачів 2 та 1 с.т. курсу освітньої програми «Агроінженерія» денної та заочної форм здобуття освіти ступеню вищої освіти «бакалавр»./ Укл. Калнагуз О.М., Батюк Л.М.– Суми: СНАУ, 2026. – 121с.. РЗЯОДтаЯВО ІТФ Протокол 5 від 12.03.26 року.

2.3. Механіко-технологічні властивості с.г матеріалів. Методичні вказівки щодо виконанні лабораторно-практичних робіт для здобувачів 2 та 1 с.т. курсу освітньої програми «Агроінженерія» денної та заочної форм здобуття освіти ступеню вищої освіти «бакалавр»./ Укл. Калнагуз О.М., Батюк Л.М.– Суми: СНАУ, 2026. – 58 с.. РЗЯОДтаЯВО ІТФ Протокол 5 від 12.03.26 року.

2.4. Механіко-технологічні властивості с.г. матеріалів. Конспект лекцій для студентів 2 курсу, галузі знань: 20 «Аграрні науки та продовольство»; спеціальність: 208 «Агроінженерія»; ступінь вищої освіти: «Молодший бакалавр»; початкового (короткий цикл) рівня вищої освіти кваліфікації: «Молодший бакалавр з агроінженерії»; очної форми навчання. – Суми: СНАУ, 2021 рік. Укладач: ст. викладач: Калнагуз О.М.; (НМР ІТФ №3 від 29.11.2021).

2.5. Механіко-технологічні властивості с.г. матеріалів. Методичні вказівки щодо виконання самостійної роботи для студентів 2 курсу, галузі знань: 20 «Аграрні науки та продовольство»; спеціальність: 208 «Агроінженерія»; ступінь вищої освіти: «Молодший бакалавр»; початкового (короткий цикл) рівня вищої освіти кваліфікації: «Молодший бакалавр з агроінженерії»; очної форми навчання. – Суми: СНАУ, 2021 рік. Укладач: ст. викладач: Калнагуз О.М.; (НМР ІТФ №3 від 29.11.2021).

2.6. Механіко-технологічні властивості с.г. матеріалів. Методичні вказівки щодо виконання лабораторних робіт для студентів 2 курсу, галузі знань: 20 «Аграрні науки та продовольство»; спеціальність: 208 «Агроінженерія»; ступінь вищої освіти: «Молодший бакалавр»; початкового (короткий цикл) рівня вищої освіти кваліфікації: «Молодший бакалавр з агроінженерії»; очної форми навчання. – Суми: СНАУ, 2021 рік. Укладач: ст. викладач: Калнагуз О.М.; (НМР ІТФ №6 від 25.05.2022).

6.3. Додаткові джерела

3.1. Корчак, М. (2024). Особливості підготовки бакалаврів при викладанні дисципліни «Механіко-технологічні властивості сільськогосподарських матеріалів». International Science Journal of Education & Linguistics, 3(1), 7–14. <https://doi.org/10.46299/j.isjel.20240301.02>. <https://isg-journal.com/isjel/article/download/610/339/620>

3.2. Корчак, М.М. (2021). Електронний навчальний курс з дисципліни «Механіка -технологічні властивості сільськогосподарських матеріалів» для здобувачів 1 курсу першого(бакалаврського) Рівня вищої освіти інженерно-технічного факультету спеціальності 208«Агроінженерія». Кам'янець - Подільський: ПДАТУ. <http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=2342>

3.3. Калнагуз О.М. Огляд приладів для визначення механіко-технологічних властивостей стебел / Костиленко О.О., Харченко Ф.М., Горовий М.В., Калнагуз О.М. // Інноваційні технології в Індустрії 5.0: Збірник тез за матеріалами 30-ої міжнародної науково-практичної конференції (21-23 жовтня 2024 р.). Ч.1. – Суми: СНАУ, 2024 - 249 с. (с. 209–210). https://itf.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2025/02/2024_%D0%86%D0%BD%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D1%96-%D0%A2%D0%B5%D1%85%D0%BD%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97_%D0%A2%D0%B5%D0%B7%D0%B8_%D0%A71_compressed_2.pdf

3.4. Щигло Є.О., Сіренко Ю.В., Калнагуз О.М., Огляд приладів при визначенні механіко-технологічних властивостей сільськогосподарських матеріалів. Матеріали XXI-го міжнародного форуму молоді "МОЛОДЬ І ІНДУСТРІЯ 4.0 В XXI СТОЛІТТІ", Харків, Україна, 10–11 квітня. 2025 / Харків : ДБТУ, 2025. С. 70–71. <https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/64864/1/Tezy%20MOLODY%20I%20INDUSTRIYA%204.0%20XXI%20STOLITTI%2010-11%20kvitnia%202025-70-71.pdf>

3.5. Адамчук, В & Погорілий, С & Присяжний, В. (2024). МЕХАНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСНОВИ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ В АПВ БАГАТОФУНКЦІОНАЛЬНИХ МОБІЛЬНИХ ЕНЕРГЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ ТИПУ «АВТОТРАКТОР». 10.37204/978-617-640-661-7.

3.6. Кувачов, В & Дружич, В & Шевченко, С & Зеленов, К & Інува, С. (2025). МЕХАНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОЦЕСУ ПІДБИРАННЯ І ЗМІШУВАННЯ БІОМАСИ ДЛЯ ОРГАНІЧНИХ ДОБРИВ. Scientific bulletin of the Tavria State Agrotechnological University. 15. 70-76. 10.32782/2220-8674-2025-15-2-8.

3.7 Корчак, Микола. (2024). Особливості підготовки бакалаврів при викладанні дисципліни «Механіко-технологічні властивості сільськогосподарських матеріалів». International Science Journal of Education & Linguistics. 3. 7-14. 10.46299/j.isjel.20240301.02.

6.4. Інші інформаційні джерела

4.1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>

4.2. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

4.3. МЕХАНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ МАТЕРІАЛІВ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ для виконання практичних та самостійної роботи здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Миколаївський національний аграрний університет, 2023. https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/15919/1/mehaniko-tehnologichni-vlastivosti-s_g-materialiv-015-bakalavr.pdf

6.5. Програмне забезпечення

5.1. Програмний пакет Microsoft Office (текстовий процесор Microsoft Word, табличний процесор Microsoft Excel, програма підготовки презентацій Microsoft PowerPoint).

Рецензія на робочу програму (силабус) освітнього компонента

«Механіко-технологічні властивості с.г. матеріалів» (статус - вибірковий)

Розробник: *к.т.н., доцент* кафедри АГРОІНЖИНІРИНГУ *Калнагуз Олексій Миколайович*

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)	+		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		

Член проєктної групи ОПП Агроінженерія
(назва)

Зубко В.М.
(ПІБ)

(підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	+		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	+		
Література є актуальною	+		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	+		

Рецензент (викладач кафедри)
АГРОІНЖИНІРИНГУ
(назва)

Старший викладач Соколік С.П.
(посада, ПІБ)

(підпис)